

ترجمه انگلیسی این مقاله با عنوان:

Spatial Analysis of the Dilapidated Texture of Hassan Abad Neighborhood in Karaj with Emphasis on Cultural and Physical Arrangement

در همین شماره به چاپ رسیده است.

تحلیل فضایی بافت فرسوده محله حسن آباد کرج با تأکید بر ساماندهی فرهنگی و فیزیکی

شیدا روا^۱، عترت لعل بخش^{۲*}

۱. دانشجوی کارشناسی ارشد مهندسی معماری، گروه مهندسی معماری، واحد کرج، دانشگاه آزاد اسلامی، کرج، ایران.

۲. استادیار دانشکده مهارت و کارآفرینی، واحد کرج، دانشگاه آزاد اسلامی، کرج، ایران.

معماری و شهر

مقاله تخصصی

چکیده:

این مقاله به تحلیل فضایی جامعی از بافت فرسوده محله حسن آباد کرج با تمرکز بر دو بعد فرهنگی و کالبدی سازماندهی آن می‌پردازد. این مطالعه از طریق یک رویکرد میان رشته‌ای، تعامل پیچیده بین تأثیرات فرهنگی و ساختارهای فیزیکی را در منظر شهری بررسی می‌کند. در این تحقیق از پرسش‌نامه الکترونیک در بین اهالی این محله انجام شده است و تکامل محله را در طول زمان روشن می‌کند. بررسی بافت فرهنگی شامل کاوش در بافت تاریخی، پویایی‌های اجتماعی و شیوه‌های اجتماعی است که هویت حسن آباد کرج را شکل داده است. این لنز فرهنگی اجازه می‌دهد تا درک دقیقی از شخصیت منحصر به فرد محله و چگونگی تأثیرپذیری آن از پیشینه‌های متنوع ساکنان آن داشته باشیم. این مطالعه به طور همزمان به سازماندهی فیزیکی بافت فرسوده می‌پردازد و طرح، معماری و زیرساخت را مورد بررسی قرار می‌دهد. این تأکید دوگانه بر عناصر فرهنگی و کالبدی، نگاهی کل‌نگر به بافت فرسوده محله ارائه می‌دهد. علاوه بر این، این تحقیق پیامدهای این تحلیل را برای برنامه‌ریزی شهری و تلاش‌های احیا بررسی می‌کند. این مقاله با شناسایی حوزه‌های کلیدی برای مداخله و پیشنهاد استراتژی‌هایی برای حفظ میراث فرهنگی و در عین حال افزایش پایداری فیزیکی، بینش‌های ارزشمندی را برای سیاست‌گذاران، برنامه‌ریزان شهری، و محققان علاقه‌مند به پرورش محیط‌های شهری تاب‌آور و پرنشاط فرهنگی ارائه می‌کند.

تاریخ دریافت:

۱۴۰۳/۷/۱۸

تاریخ بازنگری:

//

تاریخ پذیرش:

۱۴۰۳/۸/۸

تاریخ انتشار:

۱۴۰۳/۳/۱

واژگان کلیدی:

بافت فرسوده،

حسن آباد کرج،

سامان‌دهی فرهنگی و

سامان‌دهی فیزیکی.

* نویسنده مسئول : +989121028116, etratlalbaksh@gmail.com

مقدمه

این مقاله با هدف بازگشایی لایه‌های پیچیده ای که بافت فرسوده محله حسن‌آباد کرج را تشکیل می‌دهد، کاوشی تقریباً دقیق را آغاز می‌کند. مفهوم «بافت فرسوده» در مطالعات شهری، عناصر در هم تنیده تاریخی، فرهنگی و کالبدی را در بر می‌گیرد که هویت متمایز یک محیط شهری را شکل می‌دهد. حسن‌آباد کرج، با ملایه‌های غنی تاریخی و میراث معماری متنوع، به عنوان موضوعی قانع‌کننده برای تشریح تعامل پویا بین تأثیرات فرهنگی و سازمان‌دهی کالبدی درون منظر شهری عمل می‌کند (فرجی و همکاران، ۱۳۹۶).

این مطالعه با پذیرش یک روش‌شناسی میان رشته‌ای، از بینش‌هایی از مطالعات فرهنگی، تاریخ، معماری و شهرسازی بهره می‌برد تا درک جامعی از محله حسن‌آباد کرج ارائه دهد. کاوش در بافت فرهنگی حسن‌آباد کرج از محورهای این پژوهش است. این شامل کاوش در بافت تاریخی است که نشان خود را در محله نشان داده است، درک پویایی‌های اجتماعی که تعاملات جامعه را شکل داده است، و رمزگشایی شیوه‌های منحصر به فرد جامعه که به شخصیت منطقه کمک می‌کند. هدف این پژوهش با در نظر گرفتن درجه‌ای فرهنگی، کشف رشته‌های ظرفی است که ملایه پیچیده حسن‌آباد کرج را می‌بافد و جوهره هویت آن را به عنوان محصول تأثیرات متنوع تاریخی و فرهنگی به تصویر می‌کشد (اسدی و همکاران، ۱۳۹۹).

به طور همزمان، مطالعه نگاه خود را به سازمان کالبدی بافت فرسوده می‌کشد. این شامل بررسی کامل چیدمان محله، اجزای معماری و زیرساخت‌های کلی است. این مقاله با روش پرسش‌نامه الکترونیک که بین اهالی این محله توزیع شده است انجام شده است که در این آمارسنجی ۱۳۰ نفر شرکت داشتند که به دو سوال که در پرسش‌نامه مطرح شده بود پاسخ داده‌اند. همانطور که این تحقیق در حال گسترش است، نه تنها به درک ابعاد تاریخی و معاصر حسن‌آباد کرج می‌پردازد، بلکه به دنبال طرح مفاهیمی برای آینده است. یافته‌های این تحلیل فضایی فراتر از گفتمان دانشگاهی است و به قلمرو عملی برنامه‌ریزی شهری و تلاش‌های احیا می‌پردازد. این مقاله با شناسایی حوزه‌های کلیدی برای مداخله و پیشنهاد استراتژی‌هایی که

حفظ میراث فرهنگی را با ضرورت افزایش پایداری فیزیکی متعادل می‌کند، بینش‌های عملی را برای سیاست‌گذاران، برنامه‌ریزان شهری و محققانی که به پرورش محیط‌های شهری تاب‌آور و از نظر فرهنگی پرجنب‌وجوش می‌کنند، کمک می‌کند.

در اصل، این مقاله سفری را در بافت فرسوده حسن‌آباد کرج آغاز می‌کند تا لایه‌هایی از تاریخ، فرهنگ و معماری را که ماهیت این ملایه شهری را تعریف می‌کند، بگشاید. روایت از دریچه‌ای چند رشته‌ای آشکار می‌شود و درک ما از تکامل محله در طول زمان را غنی می‌کند. همانطور که در بافت پیچیده شهری حسن‌آباد کرج حرکت می‌کنیم، از خوانندگان دعوت می‌کنیم تا در کاوش در قلمروهای به هم پیوسته میراث فرهنگی و سازمان کالبدی که شخصیت منحصر به فرد این فضای شهری پویا را شکل می‌دهد، به ما بپیوندند.

پیشینه تاریخی

احمدیانی و محمدآوی (۱۳۹۱) با انجام یک مطالعه توصیفی-تحلیلی به بررسی عوامل مؤثر بر وضعیت کالبدی بافت‌های فرسوده شهری شهر دوگنبدان پرداختند. آنها رابطه معناداری بین قدرت مالی ساکنان و عدم تلاش‌های بازسازی پیدا کردند که نشان می‌دهد درآمد ناکافی مانع اجرای پروژه‌های نوسازی می‌شود. همچنین بر ضرورت تحلیل ساختار کالبدی بافت فرسوده شهری قبل از هرگونه اقدام سازمانی تأکید دارند.

به طور مشابه، سمیعی و سیاف زاده (۱۳۹۵) بر اولویت‌بندی مداخلات در بافت‌های فرسوده شهری در شهر اسلامشهر، ایران تمرکز دارند. آنها با استفاده از فرآیند تحلیل سلسله مراتبی (AHP)، عوامل مختلف مؤثر بر وضعیت فیزیکی، اجتماعی و اقتصادی منطقه مورد مطالعه را وزن و رتبه‌بندی می‌کنند. نتایج آنها نیاز به بهبود در کاربری زمین، شبکه‌های گذرگاه، اشغال ساختمان و مصالح ساختمانی را برای تضمین رشد شهری پایدار نشان می‌دهد.

عسگری زاد و همکاران (۲۰۲۱) رویکرد کمی و کیفی ترکیبی را برای ساماندهی یک محله فرسوده در رودسر ایران با رعایت اصول شهرسازی نوین پیشنهاد می‌کند. با استفاده از تکنیک‌های AHP، ترکیب فضایی، BIM و SWOT، آنها

تعیین می‌کنند که افزایش قابلیت پیاده‌روی، حفظ ساختارهای سنتی محله و بهبود اتصال باید در اولویت قرار گیرد. این روش یکپارچه یک چارچوب ارزشمند برای مطالعات مشابه با تمرکز بر بازسازی شهری ارائه می‌دهد.

سروری و همکاران (۲۰۲۱) الگوهای توسعه مسکن مناسب برای احیای بافت‌های فرسوده شهری در شهر اصفهان، ایران را بررسی می‌کند. آنها از طریق تحلیل نظرات کارشناسان با استفاده از فرآیند تحلیل سلسله مراتبی (AHP) و روش VIKOR به این نتیجه رسیدند که مسکن اجتماعی مطلوب-ترین گزینه برای احیای منطقه هدف است. یافته‌های آنها بینش‌هایی را درباره انتخاب استراتژی‌های توسعه مسکن بهینه برای سیاست‌گذاران و دست‌اندرکارانی که در زمینه‌های مشابه کار می‌کنند، ارائه می‌کند.

آرالدی و فوسکو (۲۰۱۹) رویکرد جدیدی را برای تحلیل بافت‌های شهری در منطقه شهری ریویرا فرانسه معرفی می‌کنند. با ترکیب شاخص‌های چشم‌انداز اسکلتی، تحلیل زمین‌آمار و خوشه‌بندی بیزی، آن‌ها انواع بافت شهری متمایز را شناسایی و دسته‌بندی می‌کنند. علاوه بر این، آن‌ها مورفولوژی و تنوع‌شناسی ریاضی را برای درک توزیع جغرافیایی این بافت‌های شهری، با در نظر گرفتن پیوستگی‌های توپولوژیکی محدود به شبکه اعمال می‌کنند.

احیا و نوسازی بافت‌های فرسوده شهری را لازمه‌ی حیات شهری و در نظر گرفتن آینده‌ای پویا و چشم‌انداز روشن برای آن دانسته‌اند (Dinik et al, 2008: 127). احیا و نوسازی بافت‌های فرسوده شهری کمک شایانی به ارتقای فرهنگی این بافت‌ها خواهد کرد. آنچه در احیای این بافت‌ها باید لحاظ شود الویت‌سنجی نارسایی‌های کالبدی و مشارکت مردمی در پیشبرد طرح‌های احیا است (Thwaites et al 2007:11).

نارسایی‌های کالبدی، یکی از مشکلاتی است که در بافت فرسوده، باعث به وجود آمدن مسائل فرهنگی می‌شود، که با مشارکت مردمی می‌توان برنامه‌هایی جهت کاهش آسیب‌های فرهنگی لحاظ کرد. "اصولا هدف از مداخله در بافت‌های شهری، یافتن راه‌حل‌های بهینه برای حل مسائل و مشکلات زیستی شهروندان است. بنابراین مداخله در بافت‌های فرسوده

و شیوه‌ی برخورد با آنها، یکی از بحث‌انگیزترین مسائل در برنامه‌های شهری بوده است (ابلقی ۱۳۸۰: ۳۲). با مداخله در بافت فرسوده و در نظر گرفتن حقوق فرهنگی هر شهروند می‌توان به ارتقای فرهنگی مردم این محله کمک کرد. نگاهی به سیاست‌ها و راهبردها و اهداف مدنظر برای بافت‌های کالبدی فرسوده و قدیمی شهر در مقیاس جهانی نیز بیانگر این مطلب است که همه‌ی آنها در پی پاسخ به بحران شهر معاصر به ویژه در ارتباط نارسایی‌های کالبدی بافت فرسوده در جهت معاصر سازی کالبد و عملکرد آنها با توجه به نیازهای ساکنین آن و احیای عملکردهای تجاری، مسکونی، فرهنگی، اجتماعی و دیگر جریان‌ات عمده‌ی مطابق با زندگی امروزی در شهرها است (حاجی پور، خلیلی ۱۳۸۷: ۳۴۲). توجه به نیازهای ساکنین و احیای عملکردهای تجاری، مسکونی، فرهنگی و اجتماعی، نکته‌ی مهمی در بازسازی بافت فرسوده می‌باشد. پارادایم‌ها و رهیافت‌های عمده‌ای در سطح جهان در بحث احیا و مرمت بافت‌های فرسوده شهری اتخاذ شده‌است که هریک بیانگر سیاست‌ها و افکار حاکم بر دوره‌ی اتخاذ آن‌هاست که مهم‌ترین آنها را می‌توان رویکردهای تجدیدگرایانه، فرهنگ-گرایانه، فراتجددگرایانه و در نهایت مردم‌گرایانه را ذکر کرد (پاپلی یزدی، رجبی سناجرودی ۱۳۸۷: ۴۸).

در نتیجه، این مطالعات به طور قابل توجهی به درک ما از بافت‌های فرسوده شهری کمک می‌کند و بینش‌های ارزشمندی را برای سیاست‌گذاران و محققان ارائه می‌دهد. مضامین مشترک برآمده از این بررسی ادبیات شامل اهمیت منابع مالی، ساختار فیزیکی، ملاحظات اجتماعی و الگوهای مناسب توسعه مسکن در احیای موفق و سازماندهی مناطق شهری پریشان است. تحقیقات آینده ممکن است بر اساس این یافته‌ها با ترکیب عوامل اضافی، مانند پایداری محیطی و مشارکت جامعه، برای ایجاد استراتژی‌های جامع برای پرداختن به پوسیدگی شهری و پرورش جوامع پر جنب و جوش و تاب آور ایجاد شود.

بیان مساله

اکثر شهرهای ایران، کمبودها و نارسایی‌هایی دارند که به آنها توجهی نشده است. بافت فرسوده از جمله مسایلی است که

بازبینی و بازسازی فضاهای بافت فرسوده به منظور ارتقای فرهنگی، نیازمند توجه به معیارهای متعددی است که می‌توان به برخی از آنها اشاره کرد:

○ نوع و تعامل اجتماعی: فضاهای بافت فرسوده باید امکان ایجاد تعاملات اجتماعی بین افراد را فراهم کنند. این امر می‌تواند با ایجاد فضاهای عمومی، فضاهای فرهنگی و هنری، فضاهای ورزشی و تفریحی و ... انجام شود (حاتمی‌نژاد و همکاران، ۱۳۹۳).

○ حفظ و تقویت هویت محلی: فضاهای بافت فرسوده باید به نگهداری و تقویت هویت و ارزش‌های فرهنگی محلی کمک کنند. این می‌تواند با حفظ و بازسازی ساختارهای معماری محلی، ایجاد فضاهایی برای نمایش هنر و فرهنگ محلی و ... انجام شود (عسگری تفرشی و همکاران، ۱۳۸۹).

○ آموزش و اطلاع‌رسانی: فضاهای بافت فرسوده بیشتر از هر چیز باید برای آموزش و اطلاع‌رسانی به جامعه محلی مناسب باشند. این می‌تواند با ایجاد مراکز آموزشی، کتابخانه‌ها، موزه‌ها و فضاهای آموزشی و فرهنگی دیگر انجام شود (مهدوی و همکاران، ۱۳۸۰).

○ مشارکت مشترک: مشارکت جامعه محلی و ساکنان در فرایند بازسازی و توسعه فضاهای بافت فرسوده امری حیاتی است که می‌تواند به ارتقای فرهنگی محله کمک کند (عبدالله‌زاده فرد و همکاران، ۱۳۹۴).

فرضیه

فرضیه اول: به نظر می‌رسد بهبود مشکلات کالبدی این محله تاحدودی باعث حل شدن مشکلات فرهنگی در این بافت می‌شود.

مردم این شهر، به دلیل درآمد پایین، نداشتن شغل مناسب و ارزان بودن هزینه‌ی زندگی در مناطق فرسوده، ناچارا در این بافت‌ها زندگی می‌کنند که زندگی در اینگونه مناطق، همراه با آسیب‌های فرهنگی، از قبیل: جرم، سرقت، اعتیاد و ناامنی می‌شود. با بازسازی کالبد فرسوده‌ی اینگونه شهرها، نصب چراغ در محل‌های پیاده‌رو، افزودن فضاهای فرهنگی، ایجاد

باید مورد بررسی قرار بگیرد، این امر نیازمند دخالت افراد متخصص است که صلاحیت لازم در مداخلات را دارا باشند. از آنجا که بافت قدیمی، ارزش فرهنگی را با خود همراه دارد، اگر این بافت‌ها با رشد تکنولوژی، ترمیم و رسیدگی شوند، مشکلات کالبدی، اجتماعی و فرهنگی کمتر می‌شود. بافت فرسوده‌ی حسن‌آباد کرج، با مشکلات کالبدی و فرهنگی دست و پنجه نرم می‌کند. این منطقه سکونت‌گاه افراد کم‌درآمد و بیکار می‌باشد و فرسودگی آن باعث مهاجرت تعداد بسیاری از مردم ساکن این منطقه شده‌است. عواملی مانند: نفوذناپذیری کوچه‌ها، تاریک‌بودن کوچه و خیابان‌ها و وجود خانه‌های مخروبه و زمین‌های خالی، باعث بروز مشکلات فرهنگی از قبیل: وقوع جرم، سرقت و ناامنی در اینگونه مناطق می‌شود. این منطقه دارای کمبود فضای باز و فضاهای فرهنگی می‌باشد و افراد ساکن در این منطقه، برای تفریح، مطالعه و تعاملات اجتماعی، باید مسافت زیادی را طی کنند. بانجام مرمت و احیای بافت فرسوده، ارث فرهنگی و تاریخی جامعه حفظ می‌شود. این بافت‌ها ممکن است شاهد رویدادها، فرهنگ و زندگی قدیمی بوده و ارتباط مستقیمی با تاریخ و هویت جامعه داشته باشند. حفظ و احیای این بافت‌ها به مردم این امکان را می‌دهد تا با گذشته‌ی خود ارتباط برقرار کنند و هویت فرهنگی خود را تقویت نمایند. به طور کلی مرمت بافت فرسوده علاوه بر حفظ تاریخ و هویت فرهنگی، بهبود زیبایی شهر و محیط زندگی، جذب گردشگران و توسعه اقتصادی، می‌تواند به حفظ منابع طبیعی و توسعه پایدار نیز کمک کند.

هدف تحقیق

هدف اول: کشف رابطه بین ساختار کالبدی بافت فرسوده حسن‌آباد و مسائل فرهنگی.

هدف دوم: بررسی معیارهای فرهنگی در بافت این محله در یک دهه‌ی اخیر و ارتباط آن با بازسازی کالبد معماری.

سوالات مورد بررسی

سوال اول: آیا حل معضلات کالبدی در بافت فرسوده، باعث حل شدن مشکلات فرهنگی این محله می‌شود؟

سوال دوم: فضاهای بافت فرسوده، با چه معیارهایی باید مورد بازبینی و بازسازی قرار بگیرد که باعث ارتقای فرهنگی شود؟

کارآفرینی در این منطقه، بازسازی خانه‌های ویران شده و ساخت زمین‌های خالی، به ارتقای فرهنگی این بافت بتوان کمک شایانی نمود.

فرضیه دوم: به نظر می‌رسد توجه به معیارهایی از قبیل: ارتقای تعامل اجتماعی، حس تعلق به مکان، فضایی برای مشارکت، دانش افزایی فرهنگی و برخی از مولفه‌های تاثیرگذار دیگر میتواند موجب ارتقای فرهنگی شود.

روش تحقیق

این پژوهش بر اساس یک سری پرسش‌نامه الکترونیک که بین اهالی محله حسن‌آباد کرج توزیع شده است، انجام شده است. در این پرسش‌نامه دو سوال مطرح شده بود که عبارتند از: سوال اول: بهبود مشکلات ساختاری چگونه باعث حل شدن مشکلات فرهنگی در این بافت میشود؟

○ زیباکردن و نوپردازی خیابانها و معابر

○ ایجاد فضاهای عمومی و فرهنگی

○ بازسازی بافت های فرسوده

سوال دوم: فضاهای بافت فرسوده، با چه معیارهایی باید مورد بازبینی و بازسازی قرار بگیرد که باعث ارتقای فرهنگی شود؟

○ تنوع و تعامل اجتماعی

○ حفظ و تقویت هویت محلی

○ اطلاع‌رسانی و آموزش

○ مشارکت مشترک

در این نظرسنجی حدود ۱۳۰ نفر از اهالی محل شرکت داشته‌اند که از این ۱۳۰ نفر ۵۳ نفر به گزینه اول رای دادند، ۴۲ نفر به گزینه دوم رای دادند، ۳۵ نفر هم به گزینه سوم رای دادند (شکل شماره ۱).

شکل شماره ۱) معیارهای مورد بررسی

حل معضلات کالبدی در بافت فرسوده می‌تواند به طور مستقیم و غیرمستقیم تأثیر مهمی بر روی مشکلات فرهنگی یک محله داشته باشد، اما تنها حل معضلات کالبدی به تنهایی ممکن است برای حل کامل مشکلات فرهنگی کافی نباشد. در ادامه به توضیحات بیشتری پرداخته می‌شود:

○ ارتباط معکوس بین کالبدی و فرهنگی: محیط زیست فیزیکی محله تأثیر بسزایی بر رفتارها و ارزش‌های اجتماعی افراد دارد. به عنوان مثال، فضاهای زیبا و آراسته ممکن است افراد را به تعاملات اجتماعی فعال‌تر و مثبت‌تر ترغیب کند.

○ اهمیت ایجاد فضاهای عمومی و فرهنگی: حل معضلات کالبدی می‌تواند فضاهای عمومی و فرهنگی مناسب را ایجاد کند که به تقویت ارتباطات اجتماعی، تعاملات فرهنگی و تبادل دانش و تجربیات بین افراد کمک کند.

○ تأثیر محیط بر روابط اجتماعی: فضاهای بافت فرسوده می‌توانند بر روابط اجتماعی و فرهنگ محله تأثیر مستقیم داشته باشند. بهبود این فضاها می‌تواند به تعاملات مثبت‌تر، افزایش همبستگی اجتماعی و تقویت هویت محلی کمک کند. با این حال، باید توجه داشت که مشکلات فرهنگی یک محله اغلب دارای علل چندگانه‌ای هستند که تنها با حل معضلات کالبدی قابل حل نیستند.

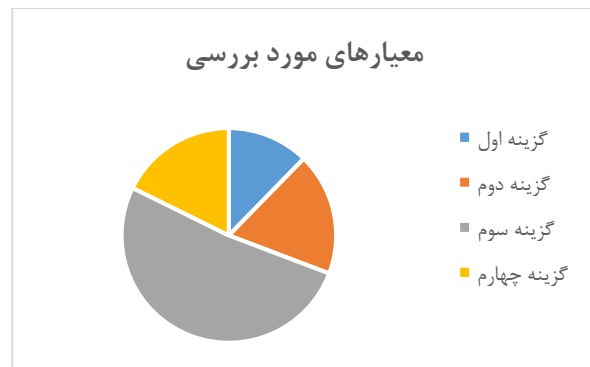
عوامل اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و ... نیز بر مشکلات فرهنگی تأثیر دارند و بنابراین، برای حل مشکلات فرهنگی یک محله نیاز به رویکردهای گسترده‌تر و یکجانبه‌تر است. بنابراین، حل معضلات کالبدی در بافت فرسوده می‌تواند یکی از قدم‌های مهم در جهت بهبود فرهنگی محله باشد، اما نیاز به توجه به سایر عوامل و جنبه‌های مختلف محیطی، اجتماعی و فرهنگی نیز دارد تا بتوان بهبود کامل و جامعی را در محله‌های فرسوده ایجاد کرد.

در پاسخ به سوال دوم از ۱۳۰ پاسخ، ۱۶ نفر نظرشان بر گزینه اول یعنی تنوع و تعامل اجتماعی، ۲۴ نفر نظرشان بر گزینه دوم یعنی حفظ و تقویت هویت محلی و ۶۷ نفر نظرشان بر گزینه سوم یعنی اطلاع‌رسانی و آموزش بوده و ۲۳ نفر نظر بر مشارکت مشترک داشتند. همانطور که از نتایج پیداست، بیش

فهرست منابع:

- ابلقی، علیرضا، ۱۳۸۰، بافت تاریخی، حفاظت، مرمت یا نوسازی، فصلنامه هفت شهر، شماره چهارم.
- پاپلی‌یزدی، محمدحسین و رجیبی سناجریدی، حسین، ۱۳۸۷، نظریات شهر و پیرامون، انتشارات سمت، چاپ سوم، تهران.
- حاجی‌پور، خلیل و خلیلی، احمد، ۱۳۸۷، رهیافتی بر پیوستارهای سیاسی - محتوایی در مفهوم مرمت شهری، اولین همایش بافت های فرسوده شهری، چشم‌انداز توسعه پایدار ارزش‌ها و چالش‌ها، دانشگاه شهید چمران اهواز، اهواز.
- فرجی، امین، میره‌ای، محمد، و شارق، کاترین. (۱۳۹۶). بررسی سیاست‌های نو سازی بافت فرسوده شهری (مورد مطالعه: شهر کرج). پژوهش‌های جغرافیای برنامه ریزی شهری، ۵ (۱)، ۷۰-۵۲. <https://sid.ir/paper/396184/fa>
- اسدی عزیزآبادی، مهسا، زیاری، کرامت اله، و وطن خواهی، محسن. (۱۳۹۹). اولویت بخشی به ابعاد تاب آوری بافت فرسوده شهری بر اساس مدل مکانی تاب آوری سوانح (نمونه موردی: بافت فرسوده شهر کرج). تحقیقات کاربردی علوم جغرافیایی (علوم جغرافیایی)، ۲۰ (۵۶)، ۳۱۱-۳۲۸. <https://sid.ir/paper/381107/fa>
- حاتمی نژاد، حسین، شیخی، عبدالله، باقرعطاران، مرضیه، و رحمتی، خسرو. (۱۳۹۳). بافت فرسوده و حاشیه نشینی: تحلیل اجتماعی-فضایی بافت فرسوده شهر پیرانشهر. کنفرانس ملی برنامه ریزی و مدیریت شهری. <https://sid.ir/paper/833921/fa>
- عسگری تفرشی، حدیثه، ادیب زاده، بهمن، رفیعیان، مجتبی، و حسینی، سیدابراهیم. (۱۳۸۹). بررسی عوامل محیطی موثر در نو سازی بافتهای فرسوده شهری به منظور افزایش امنیت محلی (نمونه موردی: بافت فرسوده محله نعمت آباد منطقه ۱۹ تهران). هویت شهر، ۴ (۶)، ۳۹-۵۰. <https://sid.ir/paper/154509/fa>
- مهدوی، محمدجواد. (۱۳۸۰). راهبردهای توسعه بافت فرسوده. هفت شهر، (۷)، ۰-۰. <https://sid.ir/paper/467681/fa>
- عبداله زاده فرد، علیرضا، استخر، علی، استخر، سعید، و استخر، فاطمه. (۱۳۹۴). مشارکت مردمی در بهسازی بافت های فرسوده شهری (نمونه موردی بافت فرسوده قصرشدت شیراز). کنفرانس بین المللی پژوهش های نوین در عمران، معماری و شهرسازی. <https://sid.ir/paper/857242/fa>
- Dinic, M., Mitkovic, P., Velez, J., & Bogdanovic, I. (2008). Application of the urban reconstruction methods in the central city area of Nis. In Facta universitatis - series: Architecture and Civil Engineering (Vol. 6, Issue 1, pp. 127-138). National Library of Serbia. <https://doi.org/10.2298/fuace0801127d>

از ۵۰٪ افراد نظر بر اطلاع‌رسانی و آموزش داشته‌اند (شکل شماره ۲).

شکل شماره ۲) معیارهای مورد بررسی

نتیجه‌گیری

همانطور از نتایج در قسمت قبل با توجه به نظرات اهالی محله با پرسشنامه‌های الکترونیک مشخص شد، مشاهده شد که بنظر می‌رسد حل معضلات کالبدی در بافت فرسوده، باعث حل شدن مشکلات فرهنگی این محله خواهد شد، زیرا اهالی بر این نظر بودند که حل معضلات کالبدی در بافت فرسوده می‌تواند به طور مستقیم و غیرمستقیم تأثیر مهمی بر روی مشکلات فرهنگی یک محله داشته باشد، هرچند که شاید تنها حل معضلات کالبدی به تنهایی برای حل کامل مشکلات فرهنگی ممکن است کافی نباشد.

همچنین مشاهده شد در معیارهایی که باید مورد بازبینی و بازسازی قرار بگیرد که باعث ارتقای فرهنگی شود نقش اطلاع‌رسانی و آموزش از سایر معیارها پررنگ تر بود، به نظر می‌رسد که دلیل این انتخاب به این دلیل باشد که با این معیار بیشتر باعث افزایش آگاهی، افزایش انطباق، تسهیل تغییر، افزایش مشارکت و ... شود.

همچنین اگر مهمترین معیار ما اطلاع رسانی و آموزش باشد، خود به طور غیرمستقیم معیار چهارم که مشارکت مشترک است را در بر می‌گیرد.

- & Safari, H. (2021). **Organizing worn-out neighborhoods with the new-urbanism approach using mixed methods in Rudsar, northern Iran.** In Smart and Sustainable Built Environment (Vol. 12, Issue 1, pp. 128–155). Emerald. <https://doi.org/10.1108/sasbe-03-2021-0055>
- Sarvari, H., Mehrabi, A., Chan, D. W. M., & Cristofaro, M. (2021). **Evaluating urban housing development patterns in developing countries: Case study of Worn-out Urban Fabrics in Iran.** In Sustainable Cities and Society (Vol. 70, p. 102941). Elsevier BV. <https://doi.org/10.1016/j.scs.2021.102941>
- Araldi, A., & Fusco, G. (2019). **From the street to the metropolitan region: Pedestrian perspective in urban fabric analysis.** In Environment and Planning B: Urban Analytics and City Science (Vol. 46, Issue 7, pp. 1243–1263). SAGE Publications. <https://doi.org/10.1177/2399808319832612>
- Thwates, K, porta, s. and Greves.M.2007.**urban sustainability through environmental design.** Rutledge publication. USA
- Ahmadiyani, J. M. S., & Almohammedawi, A. (2022). **Evaluation of Factors Influencing the Spatial-Physical Structure of Worn-Out Urban Fabrics (Case Study: Worn-Out Fabrics of Dogonbadan Town).** In Journal of Hunan University Natural Sciences (Vol. 49, Issue 10, pp. 187–196). Science Press. <https://doi.org/10.55463/issn.1674-2974.49.10.20>
- Samiei, A., & Sayafzadeh, A. (2016). **Analysis of the Worn-Out Tissues Characteristics and Providing of Intervention Pattern, Case Study: Eslamshahr City, Tehran.** In Current Urban Studies (Vol. 04, Issue 03, pp. 267–279). Scientific Research Publishing, Inc. <https://doi.org/10.4236/cus.2016.43018>
- Askarizad, R., Dadashpour, A., Faghirnavaz, J., He, J.,

